

ΟΝΟΜΑ: _____

Ενότητα 7 : Ιστορίες του χειμώνα

Ο εγωιστής γίγαντας

ΚΤΗΤΙΚΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

ΚΤΗΤΙΚΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

Όπως είπαμε υπάρχουν 8 είδη αντωνυμιών.
Ας γνωρίσουμε σήμερα τις **κτητικές αντωνυμίες**

- ✓ Οι λέξεις που φανερώνουν σε ποιον ανήκει κάτι λέγονται κτητικές αντωνυμίες.
- ✓ Και αυτές οι αντωνυμίες έχουν δυνατούς και αδύνατους τύπους, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα :

Α' πρόσωπο		Β' πρόσωπο		Γ' πρόσωπο	
Ενικός Αριθμός		Ενικός Αριθμός		Ενικός Αριθμός	
δυνατοί τύποι	αδύνατοι τύποι	δυνατοί τύποι	αδύνατοι τύποι	δυνατοί τύποι	αδύνατοι τύποι
δικός μου	μου	δικός σου	σου	δικός του / της	του / της
δική μου		δική σου		δική του / της	
δικό μου		δικό σου		δικό του / της	
Πληθυντικός Αριθμός		Πληθυντικός Αριθμός		Πληθυντικός Αριθμός	
δυνατοί τύποι	αδύνατοι τύποι	δυνατοί τύποι	αδύνατοι τύποι	δυνατοί τύποι	αδύνατοι τύποι
δικός μας	μας	δικός σας	σας	δικός τους	τους
δική μας		δική σας		δική τους	
δικό μας		δικό σας		δικό τους	

Τι πρέπει να προσέξω:

- ✓ Το επίθετο δικός, δική, δικό κλίνεται όπως το επίθετο καλός, -ή , -ό.
- ✓ Για να μην μπερδεύουμε τους αδύνατους τύπους των κτητικών αντωνυμιών με τους αδύνατους τύπους των προσωπικών αντωνυμιών, αρκεί να θυμόμαστε ότι οι προσωπικές αντωνυμίες βρίσκονται πριν ή μετά από ρήματα, ενώ οι κτητικές αντωνυμίες μπαίνουν μετά τα ουσιαστικά.

π.χ. **Του** είπα την αλήθεια. Δώσε **μου** τη γόμα. (προσωπικές αντωνυμίες)
Έσπασα το ρολόι **του**. Έχασα τη γόμα **μου**. (κτητικές αντωνυμίες)

Ασκήσεις

1. Υπογραμμίζω με κόκκινο τις κτητικές αντωνυμίες στο παρακάτω κείμενο.

Το σχολείο μας βρίσκεται στο χωριό μου και είναι πολύ όμορφο. Οι τοίχοι του είναι μεγάλοι και πολύχρωμοι. Η τάξη μου είναι στον πρώτο όροφο, ενώ της αδερφής μου στο ισόγειο. Η αγαπημένη μου αίθουσα είναι η βιβλιοθήκη μας.

2. Γράφω τις παρακάτω φράσεις, αντικαθιστώντας τις κτητικές αντωνυμίες με τους αδύνατους τύπους τους, όπως στο παράδειγμα.

το δικό τους γατάκι	⇒	το γατάκι τους
η δική μου τσάντα	⇒	_____
ο δικός μου μπαμπάς	⇒	_____
των δικών της βιβλίων	⇒	_____
στις δικές τους αυλές	⇒	_____
το δικό σας αμάξι	⇒	_____
τα δικά μας εισιτήρια	⇒	_____

3. Γράφω τις παρακάτω φράσεις, αντικαθιστώντας τους αδύνατους τύπους των κτητικών αντωνυμιών με τους δυνατούς τύπους τους, όπως στο παράδειγμα.

το δωμάτιό τους	⇒	το δικό τους δωμάτιο
τα αδέρφια σας	⇒	_____
η μαμά του	⇒	_____
η βιβλιοθήκη μας	⇒	_____
ο θεός σου	⇒	_____
το θρανίο τους	⇒	_____

4. Υπογραμμίζω με κόκκινο τις κτητικές αντωνυμίες και κυκλώνω με πράσινο τις προσωπικές αντωνυμίες στις παρακάτω προτάσεις.

Σου άρεσε το φόρεμά σου;

Τους μοίρασες τα τεστ τους;

Δεν πίστευα στα μάτια μου!

Μου έφερες το μολύβι μου;

Μας είπαν να έρθουμε αύριο.

Η αδερφή σου με αντιπαθεί.

Ενότητα 7 : Ιστορίες του χειμώνα

Ο χιονάνθρωπος και το κορίτσι 1

Προσωπικές αντωνυμίες

Αντωνυμίες

Αντωνυμίες: Οι λέξεις που μπαίνουν στη θέση των ονομάτων (ουσιαστικών) λέγονται **αντωνυμίες**. (Υπάρχουν 8 είδη αντωνυμιών).

π.χ. Ο Πέτρος και ο Νίκος είναι φίλοι. - Αυτοί είναι φίλοι.

Προσωπικές Αντωνυμίες: Οι αντωνυμίες που χρησιμοποιούμε για να δείξουμε τα **τρία πρόσωπα του λόγου**, δηλαδή σε ποιον αναφερόμαστε, λέγονται **προσωπικές αντωνυμίες**.

π.χ. Φώναξε την Ελένη. - Φώναξέ την.

Προσωπικές Αντωνυμίες

- Οι **προσωπικές αντωνυμίες** έχουν τρία πρόσωπα στον ενικό και πληθυντικό αριθμό:
  - α' πρόσωπο** : εγώ, εμείς
  - β' πρόσωπο** : εσύ, εσείς
  - γ' πρόσωπο** : αυτός, -ή, -ό, αυτοί, -ές, -ά
- Τις **προσωπικές αντωνυμίες** τις έχουμε συναντήσει και στην **κλίση των ρημάτων**.

Ας δούμε πώς κλίνονται:

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
	α' πρόσωπο	β' πρόσωπο	γ' πρόσωπο
Ονομ.	εγώ	εσύ	αυτός, -ή, -ό / τος, τη, το*
Γεν.	εμένα / μου	εσένα / σου	αυτού, -ής, -ού / του, της, του
Αιτ.	εμένα / με	εσένα / σε	αυτόν, -ή(ν), -ό / τον, τη(ν), το
Κλητ.	-	-	-

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			
	α' πρόσωπο	β' πρόσωπο	γ' πρόσωπο
Ονομ.	εμείς	εσείς	αυτοί, -ές, -ά / τοι, τες, τα*
Γεν.	εμάς / μας	εσάς / σας	αυτών / τους
Αιτ.	εμάς / μας	εσάς / σας	αυτούς, -ές, -ά/τους, τις/τες, τα
Κλητ.	-	-	-

* Οι αδύνατοι τύποι με αστερίσκο χρησιμοποιούνται μόνο στις φράσεις: «Να τος», «Να τη» κτλ.

☑ Οι προσωπικές αντωνυμίες σχηματίζουν δύο τύπους, τους δυνατούς (π.χ. εμένα, εσένα κτλ.) και τους αδύνατους τύπους (π.χ. μου, σου κτλ.).

☑ Οι δυνατοί τύποι έχουν δύο ή τρεις συλλαβές και συνηθίζονται όταν βρίσκονται μόνοι τους στο λόγο ή όταν θέλουμε να τονίσουμε κάτι ή να ξεχωρίσουμε κάτι από κάτι άλλο.

π.χ. Ποιον αγαπάς περισσότερο; - **Εσένα** / **Αυτός** δεν ακούει, όχι **εγώ**.

☑ Οι αδύνατοι τύποι είναι μονοσύλλαβοι δεν τονίζονται και χρησιμοποιούνται όταν δε θέλουμε να τονίσουμε κάτι ή να ξεχωρίσουμε κάτι από κάτι άλλο.

π.χ. **Με** πήρε τηλέφωνο. / **Τον** άφησα να φύγει. / **Σου** είπε κάτι τελικά;

Τι πρέπει να προσέξω:

☑ Ο αδύνατος τύπος **ΤΙΣ** μπαίνει πριν από το ρήμα, ενώ ο αδύνατος τύπος **ΤΕΣ** μπαίνει μετά.

π.χ. **Τις** βλέπω να έρχονται. Φώναξέ **τες** να έρθουν.

☑ Δεν πρέπει να μπερδεύουμε τους αδύνατους τύπους των προσωπικών αντωνυμιών με τα οριστικά άρθρα.

ΘΥΜΑΜΑΙ: Οι αδύνατοι τύποι του γ' προσώπου της προσωπικής αντωνυμίας συνοδεύουν ρήματα, ενώ τα άρθρα συνοδεύουν ουσιαστικά ή επίθετα.

π.χ. **Του** είπα να τραγουδήσει. (του → αυτού/αντωνυμία)
Το σακάκι **του** Κώστα είναι υπέροχο. (του → άρθρο)

Ασκήσεις

1. Γράφω την κατάλληλη προσωπική αντωνυμία στη θέση κάθε ονόματος.

Η Ανδρομάχη διαβάζει την ορθογραφία της.

_____

Ο Χρήστος παίζει ποδόσφαιρο.

_____

Οι φίλοι του θα περάσουν από το σπίτι.

_____

Η Ελένη και η αδερφή της είναι ξανθές.

_____

2. Υπογραμμίζω με κόκκινο τις προσωπικές αντωνυμίες στον παρακάτω διάλογο.

- Εγώ προτιμώ κοτόπουλο με πατάτες για μεσημεριανό. Εσύ τι προτιμάς;
- Εμένα, λες; Δεν έχω πρόβλημα. Τρώω γενικά περισσότερα φαγητά από εσένα.
- Να πούμε και σ' αυτόν να φάει μαζί μας;
- Ναι, δεν έχω πρόβλημα. Κάλεσέ τον.

3. Γράφω τις προτάσεις στον άλλο αριθμό.

Εγώ πηγαίνω βόλτα με το ποδήλατο.

_____

Δεν με νοιάζει τι μου λες.

_____

Άφησέ το αυτό κάτω γρήγορα.

_____

Εσάς σας ενημέρωσαν για την εκδρομή;

4. Αντικαθιστώ τα ονόματα με τους αδύνατους τύπους των προσωπικών αντωνυμιών.

Είδα τον Ηλία στο πάρκο.

_____

Έδωσα της Ελένης ένα φιλί.

_____

Συνάντησα την Έλλη και τη Γεωργία στο δρόμο.

_____

Φώναξαν τους γονείς μου για ενημέρωση στο σχολείο.

5. Υπογραμμίζω με κόκκινο τους αδύνατους τύπους των προσωπικών αντωνυμιών και κυκλώνω με πράσινο τα άρθρα.

Η αλήθεια είναι ότι τον Νίκο και την Φωτεινή σου ' ρχότανε πολλές φορές να τους κάνεις παρατήρηση. Συχνά τους έβλεπες να κάνουν την αυλή του σχολείου άνω κάτω και κανείς να μην τους μαλώνει. Τα απογεύματα τους πετύχαινες συχνά μαζί με τα άλλα παιδιά να τα κάνουν όλα χάλια στον κήπο του σχολείου.

Γλώσσα - ενότητα 7 - Μάθημα: Ο χιονάνθρωπος και το κορίτσι

Όνομα : .....

1. Να γράψεις την κατάλληλη προσωπική αντωνυμία στη θέση κάθε ονόματος.

Ο Τάκης διαβάζει τα μαθήματά του. Αυτός διαβάζει τα μαθήματά του.

Το ποτάμι κυλάει. ....

Τα λουλούδια ανθίζουν. ....

Η Άννα και η μητέρα της πήγαν για ψώνια.
.....

Οι φίλοι του θ' αργήσουν να έρθουν. ....

2. Να μεταφέρεις τις παρακάτω προτάσεις στον άλλο αριθμό.

π..χ.Εγώ μελετώ πολλή ώρα. Εμείς μελετούμε πολλές ώρες.

Αυτούς τους κάλεσε ο Γιάννης.
.....

Δε με νοιάζει πόσο κοστίζει.
.....

Εσάς σας είπαν για την εκδρομή;
.....

Εμείς διαβάζουμε και μετά παίζουμε.
.....

3. Να αντικαταστήσεις τα ονόματα με τους αδύνατους τύπους των προσωπικών αντωνυμιών.

Άνοιξα της Κλεοπάτρας την πόρτα.

Της άνοιξα την πόρτα.

- Έδωσα του πατέρα την εφημερίδα.
_____

- Ο ταχυδρόμος έφερε της γιαγιάς ένα γράμμα.
_____

- Ζητούν τον Αποστόλη στο τηλέφωνο.
_____

- Είδα τους φίλους μου στην παιδική χαρά.
_____

- Δάνεισα της φίλης μου ένα ωραίο βιβλίο.
_____

